

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajcarjev, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opzavništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši

Hrvatje o naših stvareh.

Glasilo hrvatske narodne stranke in saborske večine, zagrebški „Obzor“, prinaša v četrtek 18. t. m. na prvem mestu članek z naslovom: „Pomirba slovenskih stranak.“ Ta hrvatski glas pravi mej družim: „Čitamo v bečkih listih dopise iz Ljubljane, ki po razdoru slovenskih strank prorokujejo razsulo. Za prihodnje volitve oni (Nemci) računajo na manjino slovenske stranke v zboru. Najbrž bode tudi tu resnična ona beseda: „što se babi htelo“ (hotelo, kar bi bila rada imela) ono i snilo (sanjalo).“ Ali je dobro i od neprijatelja učiti se. Ker on iz razdora pričakuje razsulo, treba je, da rodoljubi razpor odpravijo in slogo mej soboj naredé.“

Resnica! Mi smo k temu vedno pripravni, to se razume: pošteno in ne tako, da bi vsi neklerikalci kar odstopili, kar se zahteva, ali pa vrat upognili.

„Obzor“ dalje navaja, kako je liberalizem svoje ime diskreditiral, in potem pravi: „Ali ko bi liberalizem tudi zares več vreden bil, borba mej klerikalnimi in liberalnimi načeli bode se izvojevala na družih poljanah, a ne na hrvatskih, niti na slovenskih. Naj ta borba klerikalizma z liberalizmom končno izpade, kakor hoče, na osodo slovanskih narodov bode ona malo vplivala, in bode gotovo drugače vplivala, nego si mislijo pristaši jednega ali drugega načela. More se na primer pomisliti, da Francoska, naj bode liberalna ali klerikalna, bode pomagala Slovanstvu do slobode in samostalnosti, in Nemška, naj bode liberalna ali klerikalna, bode stala tej slobodi

na potu, in naj bode jedna ali druga kar koli podvzela, bode podvzela iz svojega državnega in narodnega interesa, a ne zaradi klerikalnih ali liberalnih načel.“

Izvrstno „Obzore“! Mi smo popolnem tvojega mnenja; ali vprašaj naše nam protivne slovenske sorojake, če so oni?

„Z jedno besedo, kar Vošnjak in Zarnik doprinesó v tabor liberalizma, ali Bleiweis s svojimi drugovi v tabor klerikalizma, to je neznatna kaplja, ki kane v morje; ali velika in znamenita podpora je, ako ves slovenski narod, jedin in zložen, svojo moč doprinese v **borbo slovanstva!**“

Zopet živa istina! Mi smo uže mnogokrat to isto izrekli, da smo najprvo Slovani, da nam naj bode „borba Slovanstva“ za zdaj jedino in prvo... Ali — mi nijsmo bili tisti, ki je, pustivši slovanstvo iz misli, rekel: kjer je Vošnjak, tam mene nij, ali pa: „prej se bode kača na ledu ogrela, predno itd.“

„Obzor“ se raduje slovenskeji slogi v Gorici, in da delajo kranjski in štajerski Slovenci tudi za to... Žalibog, da poslednje nij res. Pa morda še pride boljše izpoznanje, proteča nevarnost bode, upamo, pomogla nam, da v narodnem vprašanju nehajo osobne mržnje in siljenje klerikalnih predsodkov tam, kjer jih, kakor „Obzor“ prizna, isto tako treba nij, kakor ne liberalnih.

Sicer če se sloga v prihodnjih bojih razbije na trmi in svojeglavji naših klerikalcev, katere mi kot faktor priznavamo, in nikdar ne zahtevamo, niti da se našim načelom podvržejo ali naše geslo prevzemó, niti da nam vse polje prepusté,

— e pa bomo delati prisiljeni vsak po svoje, in mi z eneržijo, kakor smo jo uže večkrat pokazali. Mi nečemo nič drugega, nego da nij slovenski in ultramontanski identično. „Obzor“ hoče gotovo isto za hrvatsko. Sicer nam je šablonski nemški psevdo-liberalizem tako zopern, kakor komu koli.

Vendar, kakor rečeno, dosedaj je še npanje, da nas prihodnji nemškutarski naval na začasni narodni obstanek naše stranke najde zedinjene, tembolj, ker vemo, da mej konservativci je mnogo vplivnih mož, ki z nami jednako željo imajo. Samo da o pravem času svoj vpliv založé, pa bode dobro in mir.

Jugoslovansko bojišče.

Na vse zadnje bode še vendar Avstrija zasela Bosno in Hercegovino.

Angleži izpoznavajo, da je boj v Hercegovini in Bosni postal res boj krščanskega prebivalstva z mohamedanskim, torej divja religiozna vojna, ki ne daje nobenega pardona. „Times“ to izpoznanje izražajo, rekoč: „Bilo bi hudodelstvo, pustiti, da se religijske sekte v Bosni mej soboj uničijo. Avstrija bi jim ne mogla boljše usluge storiti, nego da zopet prevzame policijsko delo, katero je imela 1854; to bi se moralo vršiti s sodelovanjem velevlastij, ali od Avstrije, ker njena zemlja mejaši na vstaške pokrajine in ker vsaj Anglija največ zaupa Avstriji.“

To se pravi: Angleži izpoznavajo, da Turčija živeti ne more. Ali kdo bode dedoval? Tu se angleška nevošljivost oglasi in

Listek.

Bogdan Hmelnicki.

(Po Petruševskem spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Poljski poslanci so prinesli Kozakom od kralja milost in odpuščenje, a samemu Hmelnickemu milostiv list. Začele so se razprave; poslanci so obetali Kozakom razna polehkanja, ali so zahtevali, da se imajo kmetje vrniti k svojim gospodarjem. Ali to je bilo nemogoče, narod se nij hotel pomiriti s Poljaki, dokler ne dobé od njih popolno slobodo. Hmelnicki nij smel proti tem zahtevam govoriti, kajti on je dobro razumel, da je postal sam le po narodu tako mogočen. Vrh tega mu je obetal krimski kan, pomagati v bodočej vojski z vso svojo hordo, pa tudi Turki so hoteli poslati en polk. V kratkem so poljski poslanci uvideli, da nemajo nič dobrega od Kozakov pričakovati.

Hmelnicki se je ž njim večkrat sprl, ter je zmerjati začel, posebno če je bil hmelen (pijan od piva), kar je bilo pogostoma. Zmerjal pa je Poljake za to, ker svojemu kralju ne dajo nobene slobode, nego da ga zadržujejo v njegovih poslih. Včasih je tudi kričal nanje, da je bo vse izdal Turkom v sužnost, ter se pri vsakej zgodil grozil, da se bode ruski narod uže oslobodil Poljakov, ali da se bode tudi maščeval za krivice. Poslanci nijso vedeli, kaj bi začeli. Sklenili so, da se rešijo begom, kar so tudi storili, ter žive glave odnesli.

Zopet se je začela vojska. Hmelnickemu je prišel na pomoč krimski kan, kakor je obljubil, pa tudi Turki, Čerkesi in douski Kozaki. Hmelnicki je okrožil poljsko vojsko, ter jo tako stisnil, da se je začela v poljskem taboru lakota. Jeli so vse, kar se je moglo dobiti, tudi najostudnejši stvari. Ali Poljaki so se vendar hrabro držali, kralja z novo četo pričakovaje. In čeravno je

kralj z velikim trudom zbral vojsko, vendar je le o pravem času prišel svojim na pomoč. Hmelnicki je navalil nanj, ter ga napačil pri mestu Zborov. Tatari in Kozaki so kar zleteli na poljsko vojsko, ter jo mislili precej pokončati. Vendar je dva dni trajal boj. Kralj je bodril svoje vojnike, tolkel se v vrsti ž njimi, z svojimi rokami lovil za uzde pri konjih, je navduševal, ter gnal vse naprej v boj. Vkljub temu se je vendar le slaba godila Poljakom; Kozaki in Tatari so je obkrožili od vseh strani in le njihova prevejanost je je rešila. Začeli so se namreč Poljaki ugovarjati s kanom, ter ga pridobili na svojo stran. Ko je pa Hmelnicki to zapazil, gledal je, da razbije te ugovore; ali Poljaki so mej tem uže podkupili kana z veliko svoto denarjev, ter mu obetali še enkrat toliko, ako bode držal ugovor. Hmelnicki je bil v velikej zadregi, posebno ko ga je kan nagovarjal, da naj se pomiri, ker kralj sam to želi. Ataman je pa tudi

pred vsem so Rusiji neprijazni in jo z vso sumnostjo ogledujejo. Zato naenkrat Avstriji zaupajo, pa jej — policijsko ulogo ponujajo, več teško.

Iz Carigrada se piše pruskemu oficijoznemu listu „Weser Ztg.“ da je Andrassy nasvetoval, naj se postavijo pomirovalne komisije, katere bi nadaljevale, kar so konzuli začeli. Te komisije bi se naravnost z vstaši v zvezo spravile, tem zagotovile vsa ona poročta, katerih niso konzuli mogli obljubiti. One bi imele svoje sedeže v večjih krajih vseh onih provincij, ki imajo poleg mohamedanskega, količakaj krščanskega prebivalstva, ter bi v njih bilo nekoliko onih poročtev ali garantij, katere so vstašem obetane bile. Vedna naloga teh komisij bi bila, čuvati, da se v praktičnem življenju one reforme res izvršujejo, ki jih je sultan obljubil.

Vse to strašno umetno sestavljeno črtovanje po zelenej mizi in po fijašku diši, torej najbrž ostane v predlogu.

Ali vendar je žalostno, da se velevlasti v šestih mesecih niso mogle niti dogovoriti, kaj bi! Ugibajo sem pa tje, ta čas se pa kristijanje uničujejo in kolejo, da je groza! 19. vek!

Srbsko „Oslobodjenje“ organ radikalcev kara svojo vlado: „Ali more tak narod srečen biti, ki svoje meje straži, zmrzuje in lakoto trpi, a poleg tega mirno gleda sovražnika. Na vseh listih zgodovine srbske beremo o slavi pogumu in od važnosti Srbov. Zato upamo, da ta narod ne bode dolgo na svojo propast gledal nego z orožjem v roci vse popravil, kar so drugi skazili.“ —

Iz Cetinja se poroča, da je tja prišel srbski senator Filip Hristić, zaradi sporazumljenja Srbije s Črnogoro. Bog daj dober vspeh.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. novembra.

V *državem zboru* 19. nov. je nasvetoval Kopp postaviti fakultativnem civilnemu zakonu t. j. postava po kateri bi bilo vsacemu na prosto voljo dano, oženiti se po cerkvenem obredu ali pred posvetno oblastjo, civilno. Dosedaj imamo le civilni zakon za silo, t. j. ako se cerkev brani poročati.

Uvidel, da ga bodo Tatarji zapustili, ako ne uboga kana in da s svojimi Kozaki nij v stanu, boriti se proti kraljevi vojski. Treba se je bilo tedaj pogoditi tako ali tako. Dogovorili so se, da se Kozakom vse odpusti, kar so se pregrešili. Pred vsem pa so zahtevali Kozaki svoje stare pravice, da jih ima biti namreč 40.000 zabilježenih in da ima kijevski metropolit pravo glasa v njihovem shodu. Tudi še nekaj drugih polehkanj so dobili Kozaki, ali to vendar nij bilo vse, za kar so se vzdignili. Za kmete vendar nij bilo v zborovskem ugovoru nobenih sloboščin potrjenih.

Dogovor so podpisali vsi 9. avgusta 1649. Precej potem se je vrnil Hmelnicki v Ukrajino. Se ve da, ta mir nij zadovoljil nobenega. Poljaki so ga sprejeli le za en čas, ruski kmetje pa so odgovorili, da nečejo služiti panom. Zopet so se začeli ponavljati gajdamanski napadi, grabež, požari in ubojstva. Hmelnicki je sicer kaznoval ne-

Gospodarska zbornica se je 18. nov. sešla. Da je bila sklicana, nij tolikanj uzrok potreba njenega delovanja, katero nema prvotnega pomena, nego, kakor „N. Fr. Pr.“ zato je narejena bila seja, ker je bil večeraj cesaričin god iz so torej pčri dali čestitati po predsedniku.

Poljaki državnega zbora delajo nov program, ker se je s postopanjem Stremajerjevim položaj spremenil. V ta namen so postavili odbor sedmerih.

Dunajski mestni svetovalec Löblich je imenoval javno „N. Fr. Pr.“ revolverski list, in nij hotel besede nazaj vzeti, zato je bil obsojen na 20 gld. globe.

Varnostne države.

Francoska vlada je predložila skupščini novo tiskovno postavo. Ker je pa ta jako neliberalna, izreklo se je v dotičnej komisiji zbornice 11 udov iz levice zoper in le 4 udje iz desnice za postavo. Sodijo sedaj, da bode vlada postavo nazaj vzela.

Iz *Spanije* smo v zadnji številki poročali, da ponuja don Karlos premirje. Vsi madridski listi smešijo to ponudbo in pravijo, da bi najboljšje bilo, poslati 70.000 mož več na sever. — Kralj Alfonzo je sam poslal generalu Quesada v sever povelje, da ne sme od don Karlosa nobenega pisma sprejeti, kakor tacega, v katerem naznanja, da se uda. Ponosna sta ta Španjca oba, ki dasta, da se narod mej soboj kolje.

Würzburški škof Reissman je na nagloma umrl.

Mej *Egiptom* in Abisinijo se huda vojna pripravlja. Tri egipčanske vojske marširajo ob treh straneh proti Abisiniji in so uže precej sovražnega zemljišča zasele. Ob enem so se Egipčani zvezali s kraljem Menelekom vladavine Šoe, da skupaj z njim operirajo proti kralju Joanezu Abisinskemu.

V Rangunu, v angličanskej zadnji *Indiji* poleg birmanskega kraljestva, pomorskem mestu, ki šteje blizu 40.000 prebivalcev, prišle so angličanske oblasti na sled neke zarote, katera je nameravala, osvojiti si arzenal in orožje v njem, in mesto zažgati. Veliko število Birmancev je angleška policija zaprla, ker jih sodi, da so sumni udeležnja te zarote.

Dopisi.

Iz *Trsta*, 17. novembra. [Izv. dop.]

Naše mestno svetovalstvo je v nekej seji mestnega zbora odločilo letni strošek 13.000 goldinarjev za mestno statistiko, ker hoče vsako leto natančne date o mestu v svojih listinah imeti, kar je hvale vredno. Ali ne, da bi mestno svetovalstvo to statistiko večšakom ali izvedencem v roke dalo, storilo

pokorne, je obešal, natikal po turški na kolce, ali narod se vendar nij pomiril. Ime Hmelnickega, do zdaj vsem drago, bilo je od zdaj strašno: vsi so ga preklinjali. Uvidel je nazadnje ataman, da zborovski mir ne more dolgo obstati, zatorej se je začel zopet za vojsko pripravljati. Pa tudi Poljaki nijso pozabili na priprave.

Vojska se je zopet začela l. 1651., obe četi ste se sešli na reki Stiri, pri Berestečku 20. junija. Poljakov je bilo 300.000, ne brojoč voznikov in slug; Hmelnicki pa je imel komaj 100.000 svojih, ne mnogo manje pa je prišlo na pomoč Tatarov s krimskim kanom. Ko so Poljaki nanje udarili, kan nij mogel vzdržati napada, nego se je obrnil, ter jezdil nazaj na vso sapo; za njim pa je zbežala vsa orda. Hmelnicki je udaril z malo četico za njim, da ga vstavi in pregovori za boj, ali mej tem so uže Poljaki napali Kozake od treh strani in vsled tega je nastopila taka zmešnjava

je, kot hlapec s hlapcem, da delo vsak drugemu izroča. — Gotovo da nij v celej Avstriji statistični nabor tako uravnan, kakor v tržaški okolici, kjer so ženske viri za sestavljenje statistike.

Znano je, da je magistrat okolico osrečil z rakovo boleznijo okrajnih načelnikov proti naši okoličanski volji, ker mi v te nobenega zaupanja nemamo. Tem usiljenim okrajnim načelnikom izročil je tudi sestavljenje statistike naše okolice. Kakšna bode!

Mestni magistrat namreč, na mesto, da bi po okolici iz farnih matric dotične date zanesljivo dobil, ker tu nij tujcev, postavil je ljudi, ki svoje delo izvršujejo na pol, in morda še na pol ne, namreč baš omenjeni okrajni paše laške.

Pri sv. Ivanu, kjer so bolj zavedni kmetje, je okrajni načelnik, neki Monfera, dobro vedoč, da ne uživa v svojem okraji nobenega zaupanja, in da ga vsak le kot nebodigatreba smatra, sklical žene okoličanke na svoje stanovanje, da mu date za potrebno statistiko napovedo; bal se je namreč, može okoličane pozvati. Kakova bode ta statistika, katero okoličanke okrajnemu načelniku diktirajo, to si vsak lahko misli.

Politično slovensko društvo „Edinost“ je zopet dotično prošnjo vložilo, da odpravi iz okolice te laške špiclje. — Upamo, da nas bode vendar nazadnje vlada podpirala proti magistratu, ki se jej vedno ustavlja.

Ako pa okoličan ne bode s prošnjami za svoje krvave žulje pri magistratu nič opravil, potem se bomo z vso silo vrgli na peticioniranje pri vladi, da našo okolico odloči od Trsta, ki nam le jemlje pravice in davke, a nam ne daje, kar nam gre po vseh pravicah!

Iz Novega mesta 18. nov. [Izv. dop.] Beseda, katero je napravila tukajšnja narodna čitalnica v preteklo nedeljo prvičkrat v „Narodnem domu“, je bila prav sijajna in od odličnega občinstva obiskovana. Ker jo je uže nek dopisnik v daljšem dopisu od 15. t. m. v vašem velecenjenem listu na tanko opisal, in jaz k temu nič posebnega nemam dostavljati, naj pa zabilježim tukaj zanimivi govor, ki ga je govoril g. vikar J. Tomazič. Glasi se tako-le:

(Dalje v prilogi.)

meji Tatarji, da nijso mogli razločiti svojih od tujih, ter streljali eden drugega. Poljaki so zmagali; Kozaki pa so se morali vrniti v svoje tabore.

Nastopila je noč. Pričakovaje svojega atamana, ogradili so se Kozaki z vozmi, ter začeli okopavati se. Potekel je dan, potekla je noč, a Hmelnicki se le nij še pokazal. Poljaki so pa mej tem oblegli kozakiški tabor, ter začeli vanj streljati. Kozaki so se branili tudi s puškami, napadali sovražnika, spuščali se v razne prevejanosti, še celó ugovarjali so se s Poljaki. Tako se se oni držali deset dni, a o atamanu nij bilo nij duha ne sluba. V taboru se je pa zgodilo nazadnje izdajstvo; mnogi so se predali Poljakom. Ostali Kozaki pa so sklenili, da ne morejo na nobenega več čakati, ter se samo z begom rešiti. Pobegnili so vsi čez veliko močvirje (blato). Mnogo je tukaj utonilo Kozakov, še več pa kmetov, ki so s Kozaki vkup za vozmi otrpneli.

„Presilnemu tlačenju priti v okom,
Napravlja Slovenija zedinjen si dom,
In neče se v nemštvo vtopiti.

Koseski.

Čestita, starodavna knjiga nam pri-
poveduje, da ima ves človeški rod svoj za-
četek iz enega moža in ene žene, katera
je roka vsegamogočnega ustvarila po svo-
jej podobi in enakosti. Živeli so ljudje v
srečnej dobi rajskega časa mej soboj v bra-
tovski vzajemnosti; vsak je pripoznal in
spoštoval pravice posameznega, sklepa-
la je človeštvo vez svete ljubezni. Tako je bilo
od začetka, in vedno naj bi tudi pri tem
ostalo, to je bila volja modrega stvarnika.
Bil je tedaj na svetu en jezik in enako go-
vorjenje. Prišel pa je napuh na svet, ta je
rodil nevoščljivost, katera je uzročila brato-
mor in še več družih zlov. Zginila je iz-
mejljudij ljubezen — božja uč — in vla-
dala je po vsem svetu zavist in sebičnost.
Ljudje so prevideli, da dalje drugi poleg
družega mirno in ravno prebivati ne mo-
rejo, in rodi se v njih nesrečna misel. Pri-
dite, so rekli sezidajmo si mesto in stolp,
katerega vrh naj se neba dotika, predno se
razkropimo po vsej zemlji! Gospod pa je
stopil dol, da bi videl mesto in stolp, ka-
terega so sezidali Adamovi otroci, in je re-
kel: „Zmešajmo jim tam jezik, da eden
družega ne bodo razumeli.“

In tako jih je iz tistega kraja razkro-
pil po vsej zemlji. Tisti, ki so se mej soboj
nekoliko razumeli, so se skupaj naselili usta-
novili so mej soboj eno družbo, postali so
— en narod. Govorili so mej soboj en
jezik, poprijeli enake noše, enakih navad in
običajev, razvila se je mej njim — narodnost,
t. j. ljubezen do zemlje, na katerej so pre-
bivali, do jezika, katerega so govo-
vorili, do šeg in navad, katerih so se bili
poprijeli. Po takem je narodnost tako z
narodom zvezana, da nij pod milim nebom
naroda brez narodnosti, in tudi nij mogoče,
da bi se narod brez nje vzdržal. Ako nema
narod ljubezni da samega sebe, — in to
je ravno narodnost — za zmirom je zapu-
ščen, in je podlaga tujčevej peti, on se nik-

Mnogo jih pa tudi nij hotelo pobegniti iz
tabora, ti vsi so poginili pod sabljami
poljskih vojakov. Da, tudi te, ki so še pre-
cej srečno utekli brez blato, zadela je grenka
osoda: nekateri so ujeli Poljaki onstran
močvirja, drugi so pa od lakote pomrli po
šumah in stepah. Prahom je bila razvejana
pri Berestečku velika kozaska vojska.

A s Hmelnickim se je to-le zgodilo.
Prispevši do kana, začel ga je nagovarjati,
da se vrne v boj. Ali kan ga nij poslušal,
nego vlovil ga, ter mu zagrozil, da ga bode
Poljakom izdal. Razjezil se je pa on zato
nanj, ker mu je ataman trdil, da je poljska
vojska pri Berestečku malobrojna ali bogata.
Misli je Tatar, se vè da, le na plen. Ko
je prišel pa na bojišče, zagledal je ogromni
broj poljskih polkov, ter po kratkej bitki
pobegnil. Hmelnicki se je sicer izgovarjal,
da nij on kriv te nesreče, ali bilo je vse
zastonj. Z velikim trudom se mu je vendar
kasneje posrečilo, da se je odkupil z veliko
svoto. Kan mu je vzel vse denarje, ter ga
pustil na slobodo samo v enej srabei in ko-
žu. Hmelnicki je priskakal tako domu,
ter pil dva dni brez prestanka.

(Dalje prih.)

dar iz svojega spanja ne prebudi pri njem
nij mogoče nobenega napredka, in če to le
dolgo trpi, mora se z drugim narodom po-
kriviti in svojo lastno mater zatajiti. To
nas žalostno uči povestnica mnogih narodov.
Narodnost je tedaj vsakemu narodu priro-
jena, in teško jo je zatajiti, kajti preteško
je iz sebe iztreti to, česar se je človek z
materinskim mlekom navzel in čemur se je
mej svojimi privadil. Po krutej sili se more
narodnost v srcu zadržati, da ne vzplameni
in se ne pokaže očitno na dan, ali upihnuti
in popolnem zadušiti se ne da. Resnico
tega nam potrjuje zgodovina vseh časov.

V dōbi absolutizma so bivali, v našej
ljubljenj Avtriji vsi tisti narodi, kakor dan
denes, Slovani, Magjari, Lahi, Nemci idr.,
a videti je bilo, kakor, da bi bil v celej Av-
striji le en sam, in sicer nemški narod.
Šole se bile izključljivo nemške, v pisarnah
se je vradovalo nemški, v „nobel“ družbah
se je slišalo govoriti le nemški. Drugi
narodi so hranili sicer zvesto svoje narodne
svetinj, ali očitno na dan z njimi si
nijso upali. Čakali so milejše dobe, da za-
žari iskra narodnosti, tleča v tihem srcu v
svitlem plamenu.

In prišla je ta srečna doba! Bilo je l.
1848, kar je v našej Avstriji na razvalinah
absolutizma povzdignila se zastava ustavnega
življenja. Pokojni cesar Ferdinand „dobrotlji-
vi“ blagega spomina so podelili meseca marca
1848 avstrijskim narodom ustavo in njihov
naslednik sedanji cesar Franjo Josip so jo
potrdili. Za to dragoceno darilo: Slava na-
šemu premilost. cesarju Fr. Josipu — 3krat
Slava!

In narodi so se jeli gibati, nekateri
bolj, nekateri manj, po stopinji svoje na-
rodne zavesti in omike. Tudi naš mili slo-
venski narod, trdno zagozden mej dva
mu nasprotna življa, ki sta ga bolj in bolj
skup tiščala, povzdignil je precej zastavo
narodnosti. Izdajati se je začelo več slo-
venskih časnikov, razpošiljati so se jele po-
dučne knjige vsakovrstnega obsega mej pri-
prosti narod in po vsi slovenskej do-
movini so klicali iskreni domoljubi zaspani
narod na delo. Ustanovile so se pozneje či-
talnice, bralna društva, in neumorno delali
na vse strani, da bi narod vedel ceniti ime-
nitni dar ustave, in bi se je posluževal na
svojo korist.

Tudi Dolenjska nij spala. Ravno zdaj
obhajamo uže 10letnico narodne čitalnice v
našem mestu. Od začetka je vrlo napredo-
vala, pozneje se je prvotna navdušenost in
vnema jako, jako ohladila, in to najbolj za-
rad tega, ker čitalnica nij imela pripravnih
prostorov za besede in zabave, katere so
bistvena pogoja narodnemu razvitku.

Tem zaprekam v okom priti, sklenili so
nekateri tukajšaji rodoljubi napraviti „na-
rodni dom“ poslopje, katero bi v svoje pro-
store sprejel narodno čitalnico, imel pri-
pravno sobano za dramatične predstave
in zraven tega še domačo gostilno in ka-
varno. Predrzo idejo, katero vtelesiti more
v sedanjih časih le stanovitna in požrtvo-
valna volja! Razglasil se je ta sklep takoj
po vseh slovenskih časnikih, ter se mu je
pridejal ob enem klic k nabiranju prosto-
voljnih doneskov. Omenjeni klic je imel
dober vspeh. Nabralo se je kmalu toliko,
da se je kupilo zemljišče in na spomlad l.
1873 pričelo se je z zidanjem. Hvaležnost

me sili, da omenim pri tej priložnosti ogrom-
nih zaslug čast. dokt. zdravništva g. Bu-
čarja za narodni dom. On nij le sprožil
to misel prvi, bil je tudi pozneje kljub
svojemu potrtemu zdravju in obilnim služ-
benim opravilom do zadnjega trenutka svo-
jega bivanja tu, do svojega premestjenja tako
rekoč duša temu podvzetju. Slava gospodu
doktorju!

Slabi finančni položaj, ki je po vsej
Avstriji toliko silno potrebnih naprav ali
popolnem vstavil, ali vsaj na negotova leta
odložil, tudi našemu „narodnemu domu“
nij prizanesel, sosebno so mu pa škodoval
slabe letine, ki so zadele našo okolico. Delo
na pol osnovano je na enkrat obtičalo in
žugalo je popolnem prenehati. „Narodni
dom je postal satira, s katero jo najraje
pozgačkal nasprotnik pohlevnega Slovenca.

V tej, za vso Dolenjsko tako bridkej
stiski uresničil se je stari slovenski prego-
vor: „Bog Slovenca nikoli ne zapusti“.
Znašla sta se dva velikodušna rodoljuba, ter
rešila narodni dom pretečega mu pogina.
Ugledam ja nocoj mej čestito družbo, in
menim, da ne bom razžalil njijne pohlevnosti
če ja glasno imenujem: blagorodna gospoda
grof Barbo in Rudež. Več o njima izpregovoriti
reklo bi se vodo v Krko voziti. Živela gg.
grof Barbo in Rudež!

Zdaj imamo „Narodni dom“, prvi na
Slovenskem, nam na veselje, nasprotnikom
našim na kljub. Denes moremo veselo za-
klicati z našim pesnikom: „Silnemu tlačenju
priti v okom, napravlja Dolenjska zedinjen
si dom in ne da se v nemštvo uto-
piti!“

Toda kamen in opeka sta mrtva, ne-
mata v sebi življenja in občutka in ga tudi
nikomur dati in vdihniti ne moreta. Mi mo-
ramo temu mrtvemu zidanju življenja
dati in vdihniti! Kako? Podpirajmo Narodni
dom materijalno in duševno! Vsak domo-
ljub, ki zdaj še nij ud čitalničin, naj pri-
stopi nemudoma, ker le potem nam bode
mogoče naročiti dobrih nam prijaznih čas-
nikov in si preskrbeti drugih potrebnih
rečij. Povejte tudi tistim, kateri zdaj nijso
navzočni, da se je nocoj odprl Narodni
dom, da vsak, kdorkoli pride po opraviilih
v mesto, dobi tu pri domačih ljudeh prijaz-
no postrežbo!

Podpirajmo „Narodni dom“ tudi duševno!
Osnuje naj se odbor za dramatične
predstave. Sposobnih, vmes prav spret-
nih moči se nam ne manjka, treba le, da
se zedinimo. Naj bi nehal uže en-
krat nesrečni razpor po vsej Slo-
veniji! Ne bodimo več niti „staro“
niti „mladoslovenski“, bodimo vsi le
pravi rodoljubi! složimo se! in delajmo
sè združenimi močmi za naš mili na-
rod. Storimo vsak svojo dolžnost do svoje
dobre matere, mile Slovenije, in potem
smemo uže nocoj z mirnim srcem zapeti z
našim pesnikom:

Slovenija, ne bojte se, rešena je.
Junaško namembe dosegla je vse,
Odpadnika kljub je ne moti!!!

Iz Budim-Pešte 17. nov. [Izv.
dop.] Izmejljudij vprašanj je colno vpra-
šanje denes pri nas malo da ne v prvej
vrsti. Razpravljanje o njem je precej živo
pa vendar dostojno in mirno, kar sicer pri
nas nij navada. Časopisje, trgovinske zbor-
nice, veliki obrtniki, nacional-ekonomne avto-

ritete, izvedenci in neizvedenci: vsi se zanimajo za colno vprašanje. Vsi so v tem jedini, da je sedanja colna pogodba z Avstrijo za ogerske finance „krivična“, za ogersko kupčijo in obrt pogubna, in sploh za ogersko narodno gospodarstvo škodljiva, ter da se zavoljo tega vsakako odstraniti mora. Kakor rečeno, v tem so vsi jedini. V daljnem vprašanji pa: kako sedanjo škodljivost odvrniti? o tem sta dva mnenja. Ene stranka je za to, da naj bo Ogerska država posebno colnišče, da naj ima svoj poseben tarif za izvoz in za vvoz blaga in svojo posebno od Avstrije neodvisno kupčijsko politiko. Druga stranka je pa za to, da naj ostane, kakor do sedaj, Avstro-Ogerska monarhija eno colnišče. Skupni colni prihod naj se pa po drugem, za Ogersko povoljnijem ključu razdeljeva, nego je sedanji. Če Avstrija v tak, za Ogersko povoljniji ključ ne bi privolila, potem se ve, da ne ostane drugzega, nego posebno ogersko colnišče ustrojiti. Ljudje, ki se še spominjajo cene življenja pred letom 1848, ko je ogerska kraljevina colno od Avstrije ločena bila, ko sol in tabak še nijsta bila državna monopola, ti ljudje mislijo, da se bo s colnimi šrangami tudi prejšnja cenost življenja zopet v deželo vrnila, za to zlasti mej prostim svetom vlada velika navdušenost za colne šrange na avstro-ogerskeji meji.

V saboru se razpravlja sedaj proračun za leto 1867. Finančni odbor je precej v njem brisal, in če bo tudi še sabor toliko brisal, kolikor je finan. odbor, potem bo finan. ministru Széllu malo kaj ostalo. Izmej levičarjev je govoril proti proračunu Helfy, izmej Sennyeyjevcev pa Kallay, bivši generalni avstro-ogerski konzul v Belgradu in sedaj urednik konservativnega lista „Kelek hépe“.

Sennyeyjevci vladi še vse huje oponujejo nego levičarji, ter so njej tudi mnogo nevarnejši, kajti konservativni Sennyeyjevci so sposobni za vladanje, revolucionarni levičarji pa ne. Kallay vlade nij s krupnim orodjem napadal, pač pa s stotino zbadajočimi iglicami, da je Tisza ves zelen postajal. Svojemu listu je Kallay bržčas sam iz Dunaja dopis pisal, v katerem pravi, da je osoba iz najvišjih krogov rekla, da Ogerska svojo neodvisnost izgubi, če se Tisza ne posreči, deželo v red postaviti. Tudi ta izmišljena vest nij nič drugzega nego iglica zbadalka za Tiszo.

Najglavnejši prigovor Sennyeyjevcev proti sedanji kakor tudi proti vsim prejšnjim našim vladam je prisposobljenje naše deželne uprave z „azijskimi razmerami“. Sennyeyjevci imajo pri tem izrazu posebno naše županije v mislih, ki so se res uže preživlele. Veliki župan je odgovoren županijskemu občinstvu in vladi pod enim, je tedaj vedno mej dvema kolesoma, ki se pa malo kedaj vrtita na istej osi. Vlada je odgovorna saboru, županijske skupščine pa njene naredbe neizvedene cum honore ad acta polagajo! — Sicer so pa Magjari uže precej svoje oholosti zgubili. Kdor je njihove brke leta 1867 videl, ter jih prisposodi z denšnjimi, bo veliko razliko precej opazil.

Domače stvari.

— (O slovenskem prostovoljcu Mejaču), kateri je, kakor je znano, v Bosni ujet od Turkov in pozneje v Bibač

(ter morda, kakor se je pisalo hrvatskim listom, celó v malo Azijo) odveden, poroča nam naš rojak od hrvatsko-bosenske meje, da mu je pravil železniški uradnik iz turškega Novoga, Evropec, da ga je videl, ko so ga Turki peljali. „Bil je Mejač grdo pretepen, in razbit do krvi, „kakor odrešenik Kristus,“ in prosil me je vode, katere sem omilovanja vrednemu možu tudi dal, več mi nij bilo mogoče zanj storiti.“ — To je grozno.

— (Denes) je slovensko gledališče.

— (Milodari za pribegle iz Hercegovine in Bosne.) [XIX. izkaz.] Iz Mastiča na Koroškem: č. g. kaplan F. Ivanetič 1 gl. Iz Maribora: J. Abt 1 gl., Uredništvo „Slov. Gospodarja“ poslalo 50 gl., darovanih od svojih čitateljev. Iz Černi pri spodnjem Dravburgu: A. Kušaj 1 gl., A. Čadež 1 gl., Koroška Slovenka 1 gl. Iz Trate pri Gorenji vasi: nabral in poslal č. g. župnik Franjo Dolinar od sladečih darovateljev: Farani 20 gl., g. Luka Dolinar 2 gl. Iz Velikih Lašč: g. Matevž Frelj paket obleke v vrednosti 20 gl.

Prejšnji izkazi 3167 gl. 43 kr. skupaj tedaj 3244 gl. 43 kr.

Odbor potrjuje sprejem s prisrčno zahvalo i prosi še milodarov.

Dalje naznanja odbor da je denes odposlal podpiralnemu odboru v Dalmacijo za v Kotar pribegle 100 novih gač in 100 novih srajc, poleg pa tudi še mnogo druge stare obleke.

Podpiralni odbor:

J. N. Horak, Vaso Petričić,
predsednik. denarničar.

Razne vesti.

* (Razbojniki na Hrvatskem.) Hrvatske „N. Nov.“ pripovedujejo: Okolo Kosne, Leskovca in Čavičev v banskem okrožju se klatijo 4 razbojniki: Vučić, Gjurčić, Rudić, in Pribičević. Pred osmimi dnevi so ujeli Graničarja Arbutino iz Javornja in cenili, da mora 600 gl. plačati, če hoče prost biti. Njegova familija je mogla samo 200 gl. skupaj spraviti in jih je poslala razbojnikom za odkup. Ali ti so terjali popolno „uceno“ t. j. še 400 gl. Nijso jih dobili še. Na glavo vsacega teh razbojnikov je oblast razpisala po 40 cekinov.

* (Mati, ki je svojega otroka ubila.) Na Dunaji je Henrieta Chorvat 17. t. m. zjutraj svoje 13 dni staro dete toliko časa davila, da je umrlo, in ko je bilo dete popolnem mrtvo, obesila je še sama sebe.

* (Viharji) so bili 14. in 15. t. m. na Angleškem tako veliki, da so neizmerno škodo naredili.

Listnica administracije: Gosp. M. M. v Libelicu. Plačano do konca novembra. — G. prof. B. de C. v Kasanu. Stari dolg iznaša 5 gl. 49 kr. Od 12. novembra prosimo racuniti 23 gl. na leto, ker je za Rusijo 3 kr. poštine od številke.

Dunajska borza 20. novembra.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gl. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 „ 50 „
1860 drž. posojilo	111 „ — „
Akcije narodne banke	918 „ — „
Kreditne akcije	188 „ 70 „
London	113 „ 90 „
Napol.	9 „ 12 „
C. k. cekini	5 „ 37 1/2 „
Srebro	105 „ — „

Išče se

za vinotoč lastnega pridelka pripravi prostor na zelo ljudnem kraju z 2 ali 3 sobami in malim kletom. — Več o tem pové administracija „Slov. Naroda“. (396—3)

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 21. novembra 1875.

Na Osojah.

Ljudski igrokaz v 5 dejanjih, po Mosenthal-ovem „Der Sonnwendhof“ poslovenil J. Ogrinec.
Odgovorni vodja g. J. Kocelj.

Osobe:

Monika, gospođinja na Osojah,	gdč. Podkrajškova.
vdova — — — — —	gdč. Schmidt.
Valentin, — — — — —	g. Jekovec.
Tilen, — — — — —	gospa Odijeva.
Mreta, — — — — —	gdč. Namretova.
Micika, — — — — —	gdč. Kocelj.
Nežika, — — — — —	gdč. Ledarjeva.
Matija, kovašk pomagač, njen	g. Rus.
svak — — — — —	g. Kajzel.
Ana — — — — —	g. Trnovec.
Župnik v Zaioki — — — — —	gdč. * * *
Kotlar Šimenec — — — — —	gdč. * * *
Cerkovnik — — — — —	gdč. * * *
Otrok — — — — —	gdč. * * *
Hlapci. Dekle. Berači in beračice. Dva dečka.	gdč. * * *
Godi se: Na Gorjancih, nekaj v dolu in okolo Osoj;	gdč. * * *
nekaj na pripadajoči zvezdani planini, vse v	gdč. * * *
sedanjem času.	gdč. * * *
* * * Gdč. Dragojila Vrtnikove prvi nastop.	

Pri predstavi svira c. kr. godba 46. polka pešcev vojvode Sachsen-Meiningen.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Prihodnja slovenska predstava bo v sredo 2. decembra 1875.

Za prodajanje srečk in državnih papirjev proti mesečnim obrokom išče neka starejša in najbolje renomirana banka za vse kraje, kjer še nij dosta zastopana, zanesljive in pridne osebe, ter jim oddati

zastopništva.

Pogoji so zelo ugodni in z malim trudom doseže se lahko lep dohodek. Ponudbe sprejzema bankina hiša B. Kramer v Pragi. (407—1)

Kdor išče službo, ali pa katero oddaja, posestvo prodati hoče, ali kupiti namerava, gospodarstvo, ali kako

grafično v najem dati želi, priporočilo za trgovino razglasiti misli, spoh pa, kdor potrebuje sveta zaradi naznanil v časopisih, naj se obrne zaupljivo na anoncen ekspedicijo

G. L. Daube-a & Co.

(404—1) na Dunaji I, Singerstrasse 8.

Kje

se kupuje dobro in po ceni?

v

M. Neumann-ovej

zalogi moške obleke

in Ljubljani v Lukman-ovej hiši.

Kožuh za potovanje . . . gl. 45

Guba iz lodna za potovanje s kapuco . . . 16

Ponočna suknja . . . 12

Zimska suknja . . . 20

Suknja za lov . . . 8

Zimske hlače . . . 7

Ravno tam

največja izbira

jopie za gospe

od 5 do 20. gold.

(399—3)

M. Neumann.

Zunanja naročila se proti povzetku točno izvrše; ne pristujejo zamenja se brez ugovora.

Najcenejše in najboljše

žepne ure,

prodajam jaz po sledečej še nikdar tako nizkej ceni in sicer:
Za samo gl. 3 dobi se lepa in dobra ura za delavce prav dobre kakovosti.
Samo gl. 4.50 veljá zala ura za gospe lepe oblike iz Alfenid srebra z jako natančnim in rednim hodom.
Samo gl. 6.50 veljá jako elegantna cilindar žepna ura iz britanskega srebra, s krasnim vzorom z zelo natančnim hodom, za kar se garantira.
Samo gl. 8 veljá prava angleška 13lotna srebrna cilindar ura z najfinejšo patentirano upravo, s teškim srebrnim plaščem, ploščate oblike z jako natančnim hodom, za kar garantiram.
Samo gl. 9 veljá prav lepa prava srebrna cilindar ura za gospe, prav jako zelo izdelana, na finih rubis, elegantno opravljena, katera na minute natančno gre in za katero garantiram.
Samo gl. 13, 14 do 15 veljá prava srebrna precizijozna anker ura, teška v srebru, katera hodi na 15 rubisi, z najfinejšo upravo, za katero se tudi garantira.
Samo gl. 13.50 veljá prava angleška remontoir ura iz talni zlata, novega zboljššanega sistema Rosskopfa, pri obodu brez ključa za naviti. Slavne so te ure zaradi nizke cene, kakor tudi zaradi kakovosti, ter garantiram za pravo in natančno hojo.
 Za vsako pri meni kupljeno uro dodam **zastonj** elegantno verižico iz talni zlata.
 Dobivajo se pri

J. Kann-u,

Dunaj, mesto, Wollzeile št. 21.

Pismena naročila opravljajo se proti naprej poslanim novcem ali pa proti poštnem povzetku. (405—1)

Nikako fingirana razprodaja!

Ker zaradi slabe kupčije našo tovarno **kitajskega srebrnega blaga** razpustimo popolnem, smo prisiljeni našo veliko zalogo prelepih izdelkov kitajskega srebra, brzo razprodati in sicer nizko pod ceno izdelovalnih stroškov. Za poskus naj služi sledeči posnetek velikega cenika, katerega razpošiljamo na zahtevanje **franko**.

Znižane cene:

6 kavnih žlic	poprej sedaj	gl. 3.50 gl. 1.40	1 hraničica za maslo gl. 5.— gl. 2.—
6 miznih žlic	7.50 " 2.70	1 par svečnikov	8.— " 3.—
6 miznih nožev	7.50 " 2.70	6 parov podložkov	5.— " 2.50
6 miznih vilic	7.50 " 2.70	za nože	1.50 " 1.—
1 žlica za juho	5.— " 2.30	1 kleščice za sladkor	2.50 " 1.—
1 žlica za mleko	3.50 " 1.50	1 cedilo za čaj	1.50 " 1.—
1 sladkorna s ključkem	14.— " 8.—	6 desertnih nožev	6.— " 2.50
		6 desertnih vilic	6.— " 2.50

Tudi prelepe tase, majolike za kavo in čaj, olišpi na mize, girandoli, posipalci za sladkor, servisi za jajca, zobotrebnice, garniture za oset in olje, poleg še mnogo drugih rečij itd. itd. ravno tako tudi po neverjetnej nizki ceni. (403—1)

Posebno opazimo.

6 miznih žlic } **vsi 21 komadi vkupaj v elegantnem etuiu na mesto za gl. 24 samo za gl. 9.50.**

6 miznih vilic }
 6 miznih nožev }
 6 kavnih žlic }
 Ravno isti iz **Britanijskega srebra** vsi 24 komadi v elegantnem etuiu samo gl. 6.50.

Naročila iz dežele izvrše se nemudoma proti poštnem povzetju.

Naslov:

E. Preis,

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 16.

Izveštaj!

Bolnica Feldhof tik Graca, uz koje se nalazi Panzionat za bolesi od mozga i živaca razne vrsti. — Godišnja uplatnica iznosi 1500 gld. a. v. — Krasan položaj kako u pogledu zdravstvenog tako u pogledu svake ugodnosti — leži 1100' nad povir. mora. Od Graca leži po sahati udaljeno. Bolesi se leče po najnovijem načinu, zavod poseduje takodjer najnovije zgrade (apparate) lekarske.
 Izveštaje podeljuje Upraviteljstvo (Direction). (315—9)

Dunajska najveća

27 kr.

Zaloga

solidne in znane zanesljive firme

Bernhard Pollak-a

na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-à-vis Weihburggasse),

prodaja jedina z vestno garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovije

za vsako sezono,

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste, platenega, modernega, kurentnega in pletenega blaga, svilnate in žametaste trake, ravno tako tudi guipir-čipke vsake baže, poleg še tisoč drugih stvari.

Izgledki i zaznamek blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po poštnem povzetku. (325—12)

Nepristujoče jemlje se nazaj brez zadržka.

Samo v

Pollak-ovej

najstarejše in slavnejše

27 kr.

univerzalnej zalogi blaga

na Dunaji,

Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno najnovije blago na debelo in na drobno.

Ovčje-volnate oblačilne snove,

najfinejše in modernejše, za vsako sezono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednojne in šotsko karirane in sicer: **lüster, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot** (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvari.

Platna, vsake vrste **prta na mize** iz cvilha in damasta, gradl, bel in barvast, **pregrinjala, chiffon** 3/4, celo 3/4 široki; **perkal, turški kreton** poleg tisoč drugih rečij.

Popolna zaloga **pletenege blaga**, zavratnikov za gospe in gospe.

Najveća zaloga **svilnatih in žametastih trakov** v vsakej barvi in širokosti. **Ovčje-volnate in blond-čipke** tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to

vse le po **27** krajc.

Razpošiljatvo proti poštnem povzetku tajok. Izgledki in zaznamek blaga zastonj in franko. (326—12)

Beste Nähmaschine der Welt.

(166—13)

Po deželi sprejema moj potovalec, g. **J. Globočnik** uljudno vsa naročila, ter ob jednom podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudeb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obiše, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisane mu!

Poleg originalnih Howe-strojev

se nahajajo pri meni skoro vsi znani

šivalni stroji

inozemski, po zelo znižanih cenah in v veliki izbiri.

Vse je realno in se daje garancija.

Tudi plačila na obroke.

Ljubljana,

judovska ulica, št. 228.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

Za sezono!

Vedno velika in bogata zaloga volnatega blaga za obleke, Rips, Lustre, Diagonal in blago za plaide, stanovitne barve Kosmanoser-berkal, moderna barhenta za oblačila, vrvičasti in piket-barhent.
Najnovije:
 Kniker boker in tartif nopé.

27 kr.

Žametasti in svilnati traki, široke preproge (tepihe), 3/4 in 5/8 šir. laneno, prejno in usnjato platno, 5/8, 3/4 in 1/2 šifon, lanene-damast-brisavke, servijete, atlasgradl, sedne, mrežne in mušelinaste pregrinjala, oksford za srajce in drugo manufakturno blago.

Laneno in moderno blago, garantira za dobro in stanovitno blago,

vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga prve združene gorske tkalske konsorcije fabrikantov, **Dunaj, Mariahilferstrasse 72,**

Pošiljatve vrše se brzo proti poštnemu povzetju. Izgledi zastonj in frankirani. (301—18)